

ordning. Jeg har ogsaa i min Tid været i praktisk Berøring med dette Spørgsmaal. Mange af den Slags saakaldte fordærvede Mennesker ere gaaede gennem mine Hænder, og jeg har set mange af dem gaa til Grunde, men ogsaa mange blive til noget. Jeg tror ikke, det er Teoretikerne eller Pædagogerne, der ere i Stand til at gøre det rette her, men de Mennesker, der virkelig have levet i Livet. Nu føler jeg mig betrygget ved, at denne Sag netop sorterer under den højtærede Justitsminister. Dels er han saa heldig at have en Embedsmand under sig, der, hvad der ganske overordentlig sjældent vil være Tilfældet, er i Stand til at lede Undersøgelserne i en saadan Sag, og som nyder Tillid ogsaa fra Klagernes Side. Dels tror jeg om den højtærede Minister selv, at han netop er en Mand, der, naar han faar Øje for, at der er noget galt af denne Art, er i Stand til at gribe ind med fast Haand. Men nogen Bureaukratisme staar der i de allerfleste Forvaltninger destoværre, og der maa skubbes paa et eller andet Sted, og der maa til Tider og især i saa vigtige Forhold, som det her drejer sig om, siges et kraftigt Ord, og jeg kunde ikke tænke mig noget mere passende Sted dertil end her. Jeg vil bede den højtærede Minister, naar disse Undersøgelser ere afsluttede, om han saa ikke om hele dette Spørgsmaal kunde nedsætte en Kommission, der kunde udarbejde Forslag til en ny Ordning; hvad det koster, maa ydes, og jeg tror, der er Trang til Ro i Sindene om dette Spørgsmaal.

Jeg skal saa til Slutning komme ind paa en Omtale af noget, der ligger mig stærkt paa Sinde. Det har været fremme i den senere Tid i Bladene, navnlig har det da været fremme i det Blad, som paa dette Omraade har de mest omfattende Forbindelser, nemlig: „Vore Landsmænd i Udlandet“. Det henhører under den højtærede Indenrigsminister. Mine Udtalelser gælde Loven om Indfødsrets Erhvervelse og Fortabelse af 19. Marts 1898. Efter dens § 7 ere de udvandrede Danske stillede saaledes, at naar de ere over 18 Aar, kunne de leve som Danske i Udlandet i 10 Aar, men hvis de saa ville beholde deres Indfødsret, skulle de afgive en skriftlig Erklæring derom til det nærmeste Gesandtskab eller Konsulat, og denne skal være ledsaget af en hel Del Bevisligheder, som man i Regelen skal have her hjemme. Jeg ved meget godt, at denne Ordning er truffen for paa dette Omraade at bringe os i Overensstemmelse, for det første med de skandi-

naviske Lande og dernæst med andre Lande, navnlig ogsaa med Tyskland, men jeg gør opmærksom paa, at denne Lov har kostet Tyskland et Par hundrede Tusinde udvandrede, som det alligevel ikke har Lyst til at komme af med. Den anses for forældet i Udlandet, og man søger at faa den ændret. Sagen er den, at hvad der her forlanges, lader sig slet ikke gennemføre, selv om de udvandrede aldrig saa gerne ville vedblive at være danske Undersaatter. I Nord-Amerika er det kun Gesandtskabet og de enkelte Konsulater, vi have der, der kunne modtage Meddelelser om Forbehold af Indfødsret, og jeg kan f. Eks. anføre, at Konsulatet i Chicago har 14 Stater under sig, af hvilke ingen er mindre end Danmark, og De vide jo ogsaa, at mange udvandrede Landboere leve stærkt spredte, og at det er Mennesker, for hvem det er et stort Besvær at give sig til at skrive. Og der skal ofte skrives mange Gange hjem efter disse Hjemstedsbeviser. Af alt dette ville De kunne sige Dem selv, at denne Paragraf er ganske uigennemførlig, uden at vi komme til at tabe en hel Del Mennesker, som vi slet ikke have Raad til at tabe. Af Hensyn til Tiden skal jeg ikke udvikle denne Sag videre. Jeg skal nøjes med at bemærke, at de derovre, naar det skal være, kunne undvære os, men der vil ikke gaa ret mange Aar, før jeg ikke længer vil staa ene med den Mening, at vi ikke kunne undvære dem. Og hvis det er saa, vil man give mig Ret i, at det eneste, der bør være afgørende med Hensyn til, om en udvandret Dansk mister sin Indfødsret, er dette, om han selv vil det, fordi han vil træde i Undersaatsforhold til en anden Stat. Paa dette Forhold vil jeg nu, da Loven snart er ti Aar gammel, tillade mig at anmode den højtærede Indenrigsminister om at have sin Opmærksomhed henvendt og se, om han dog ikke kunde komme til den Overbevisning, at det var rigtigt at faa dens § 7 ændret.

Mortensen: Den højtærede Minister for offentlige Arbejder erklærede, at han ikke fandt Anledning til at svare paa adskillige af de Ting, jeg havde foredraget for ham paa Grund af, at det dels skulde være Gentagelser og dels Sager, som i Forvejen havde fundet deres Afgørelse i dette Ting. Saaledes sagde Ministeren. Med den sidste Del af sine Udtalelser sigtede han til Forandringen af Varehuset ved Randers Station. Paa det foreliggende Finanslovforslag staar der under